lafedeCAT memòria 2018

Lafede.cat memòria 2018

Coordinació:
Àrea de comunicació

Amb el suport de:
Generalitat de Catalunya i l'Ajuntament de Barcelona

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament

Ajuntament de Barcelona

Disseny i maquetació:
Joan Luzzatti

Fotografia de portada:
Acte unitari de l'1 d'octubre: "Per la convivència, la democràcia i la llibertat: No a la repressió».
Lafede.cat

Fotografies a l'interior:
Lafede.cat

Índex

Salutació de la Junta 2

Al 2018 destaquem 4

1. Qui som? 6

1.1 Dades bàsiques i missió - visió - valors 6

1.2 Radiografia de les organitzacions federades 8

1.3 Junta directiva 14

1.4 Equip tècnic i en pràctiques 15

2. Com ens organitzem 16

2.1 Assemblea 16

2.2 Eixos de treball 16

2.3 Comissió de Seguiment del Codi Ètic i de Conducta 17

3. Què hem fet? 18

3.1 Pla de treball 2018 18

3.2 Cohesió i enfortiment intern 18

Eix d'Horitzontalitats: model de federació 18

Eix de Feminismes: canvis organitzacionals 20

Suport a les organitzacions 22

Comissió de seguiment del Codi ètic i de conducta 23

3.3 Incidència política i social en pau, drets humans i cooperació 24

Eix d'Incidència institucional 24

3.4 Incidència social 28

Eix d'Empresa i drets humans 28

Eix d'Educació 29

Eix de Drets, Llibertats i Democràcia 30

Eix de Migracions 31

Eix de Pau i NoViolència 32

Eix de Comunicació 33

Eix de Justícia ambiental 36

Xarxes i plataformes 36

4. Gestió econòmica 38

4.1 Gestió dels ingressos 38

4.2 Gestió de les despeses 40

4.3 Balanç anual 41

Salutació de la Junta

El 2018 ha estat un any de canvis a la federació. A cinc anys de la fusió de la tres federacions (2013-2018), a la Junta tenim la sensació que de manera orgànica i molt natural, tanquem una etapa. A meitat d'any vam canviar la presidència i un dels objectius de l'any ha estat definir un nou Pla estratègic i decidir les properes passes de futur. Si alguna cosa vam aprendre el 2017, amb tota la seva excepcionalitat (atemptat terrorista i referèndum de l'1 d'octubre) era la necessitat d'alinear l'estructura i el projecte col·lectiu a l'agenda real de feina que tenim on l'agenda política, en consonància amb la situació del país, ha crescut molt. D'altra banda, incorporar amb coherència l'enfocament de justícia global suposa fer canvis no només en el discurs sinó en les estructures i les formes de funcionament.

Així, juntament amb l'equip tècnic i amb algunes persones d'entitats hem dedicat moltes hores a la reflexió i el debat sobre el nostre passat, present i futur i la paraula que més hem repetit ha estat la d'horitzontalitat. Si tot el sector, i les entitats i el món canvia també ho han de fer les estructures de segon nivell com la nostra. Volem una federació menys jeràrquica, i més oberta, i flexible i per aconseguir-ho hem posat en marxa una nova estructura a partir de 10 eixos de treball i hem introduït canvis en la manera de treballar entre la Junta i l'equip tècnic i en els diferents espais de treball. Confiem que això ens permetrà ampliar la participació, poder escoltar millor la veu de tothom i apropar-nos a nous col·lectius i moviments socials estratègics per caminar cap a la justícia global com son el feminista, l'ecologista o les comunitats migrants.

Un dels millors exemples del canvi és la creació de l'Eix Drets, llibertats i convivència. Té com a objectiu reconèixer i donar espai a tota la feina de defensa de drets civils i polítics que es fa des de la federació arreu i també a Catalunya en aquest moment tan complicat. Així, hem continuat donant suport a la plataforma #SomDefensores en la seva tasca de denúncia de la vulneració de drets a Catalunya, hem estat molt implicats en l'Espai Democràcia i Convivència i hem impulsat el manifest "Drets i Llibertats". La nostra tasca d'interlocució i mediació entre molts i diferents agents va fer possible que convoquéssim l'únic acte unitari que es va celebrar amb motiu del primer aniversari de l'1 d'octubre amb el lema "Per la convivència, la democràcia i la llibertat: No a la repressió». Creiem que facilitar la trobada i els consensos és una funció que no podem eludir i que ens ajuda a fer entendre a la societat el que fem i cal fer a molts altres països i conflictes.

Quant a la nostra agenda tècnica, igual que va succeir l'any passat, no ha estat fàcil avançar en alguns aspectes a causa de la situació política: en plena preparació del nou Pla director hem tingut dos canvis de Conseller: Romeva va entrar en presó el març i Maragall va entra el maig i va deixar el càrrec el novembre. Malgrat la incertesa no hem deixat però de mantenir reunions amb tots els responsables tècnics i polítics, i d'intervenir quan el context ha afectat a les entitats de manera directa (endarreriment de pagaments per l'aplicació del 155).

Especialment orgulloses ens sentim aquesta any de poder dir que la nova onada feminista no només no ens ha agafat de sorpresa sinó que aquest any hem avançat en la generació d'eines i protocols per fer possibles unes organitzacions més coherentment feministes, tal i com reclama fa temps un sector on la majoria de les persones que formen part són dones.

No volem tancar aquesta memòria sense agrair de manera molt especial a Tono Albareda no només la seva feina i compromís al llarg de tots aquests anys, sinó la seva presidència de transició en un moment molt difícil i la seva voluntat de servei. Sens dubte una de les persones més importants del sector amb les quals hem tingut el privilegi de comptar.

També i com cada any, moltes gràcies a tota la gent de les entitats i de les diferents administracions amb què fem camí, i un agraïment últim a tots els proveïdors i col·laboradors externs que s'ocupen de la neteja o els serveis informàtics o de disseny i que només fem visibles en aquesta salutació: gràcies Badia, Carlos, Jaume, Joan, Toni.

Bona lectura.

Al 2018 destaquem

1 LA FEDERACIÓ ES TRANSFORMA

- **Nou relleu a la presidència després d'un 2017 molt difícil**: Luca Gervasoni substitueix a Tono Albareda (presidència provisional d'un any).
- **Nova etapa**. En el procés d'elaboració del nou Pla estratègic comencen els canvis estructurals en el model de federació per tal d'adaptar-lo a l'agenda de treball real: s'han introduït canvis concrets per fer-la més horitzontal i obrir-la a nous actors i col·lectius.
- **Dos dels processos de reflexió interns són la palanca de canvis organitzatius rellevants en clau feminista**: l'última fase del procés de reflexió "Sembrant cures" per incorporar l'ètica de la cura a les entitats, coincideix amb l'inici de l'elaboració del Protocol d'abordatge de les violències sexuals.
- **Sabem millor qui som**: disposem d'una nova radiografia actualitzada, ja que el procés de renovació és constant (surten entitats que no eren actives i entren de noves).

2 PENDENTS DE LA SITUACIÓ POLÍTICA DEL PAÍS

- **L'excepcionalitat política complica l'agenda tècnica i amplia l'agenda política**. L'equip de la federació manté 54 reunions amb les diferents administracions.
- **Impulsem i participem en la plataforma 'SomDefensores' i a l'Espai Democràcia i Convivència** per denunciar les vulneracions de drets de l'1O, defensar els drets i les llibertats i demanar diàleg: convoquem l'únic acte unitari de celebració de 1-O.
- **Els canvis a la Conselleria d'Afers Exteriors, Relacions institucionals i Transparència (dos consellers en un any) dificulten el procés d'elaboració del Pla director 2019-2022** que no s'aprova el 2018. Treballem amb altres actors de la societat civil especialitzats i consensuem unes demandes bàsiques (pressupost, enfocament, coherència de polítiques).

3 NO OBLIDEM EL DIA A DIA DE LES ENTITATS

- **L'aplicació del 155 endarrereix alguns pagaments de subvencions** i la federació fa seguiment del tema i reclama que es facin efectius.

- **Es treballa amb les diferents administracions** per harmonitzar les convocatòries.

4 L'ESPAI TÀPIES A PLE RENDIMENT

- **L'ocupació de l'espai es manté en màxims històrics**: les entitats federades fan 330 activitats de caire intern i 374 obertes al públic. Passen 11.062 persones per l'Espai.

5 CONSOLIDEM ACTIVITATS D'EDUCACIÓ I COMUNICACIÓ TRANSFORMADORA

- **Es convoquen dues noves Beques de periodisme Devreporter** que multipliquen per 10 la seva dotació i incorporen elements de formació i acompanyament comunicatiu: 15 entitats becades a l'edició 2018.

- **Èxit de la II Trobada «Canviar l'escola per canviar el món»** i exportació de l'experiència d'intercanvi de bones pràctiques a municipis de l'àrea metropolitana.

- **La V Fira Torna Canviada** de voluntariat internacional rep a 300 persones.

6 AVENÇOS EN TEMES ESTRATÈGICS DE JUSTÍCIA GLOBAL

- **L'Eix d'Empresa i drets humans no aconsegueix que es posi en marxa el Centre de seguiment d'empreses a l'exterior** però es fa present a les xarxes internacionals i a Nacions Unides, i avança en el seguiment la sistematització de casos.

- **L'Eix de Migracions avança** en l'apropament a actors i col·lectius migrants i celebra una primera jornada d'intercanvi.

- **L'eix de Justícia ambiental** elabora una primera aproximació per identificar mapa d'actors i comença a adherir-se a les convocatòries per l'emergència climàtica.

Qui som?

1.1 Dades bàsiques i missió - visió - valors

Lafede.cat- Federació d'organitzacions per a la Justícia Global va néixer el gener de 2013 i fou el resultat de la fusió de la Federació Catalana d'ONG per al Desenvolupament-FCONGD, la Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans-FCONGDH i la Federació Catalana d'ONG per la Pau-FCONGP. Lafede.cat recull les experiències i la trajectòria associativa de les organitzacions que integraven aquestes federacions.

El desembre de 2018 Lafede.cat està formada per 117 entitats dels àmbits de la pau, els drets humans i la cooperació per al desenvolupament. 108 organitzacions de ple dret i 9 observadores.

A l'Assemblea General de 14 de juny de 2014 es van aprovar la missió, visió i valors constituents de Lafede.cat.

117
ENTITATS

108
PLE DRET

9
OBSERVADORES

MISSIÓ

Lafede.cat treballa activament per aconseguir la justícia social i l'eradicació de les desigualtats a tot arreu, a altres llocs del món i a casa nostra, mitjançant la cooperació al desenvolupament, la defensa i promoció dels drets humans i el foment de la pau.

VISIÓ

La nostra visió és la d'un món on es garanteixin a totes les persones els drets socials, polítics, civils, econòmics i culturals, en el qual l'equitat i la igualtat d'oportunitats estiguin assegurades.

VALORS

Participació i cultura democràtica: disposem de mecanismes transparents i participatius per constituir els nostres òrgans de govern, des d'una perspectiva de gènere i de representativitat intergeneracional, seguint pautes de governança democràtica en els sistemes de presa de decisions, les activitats i les relacions amb tercers.

Transparència: estem oberts a l'escrutini de l'opinió pública sobre les nostres polítiques, pràctiques i pressupostos.

Compromís: amb tota la població, tant de la nostra societat com d'altres, però amb una priorització o discriminació positiva envers determinats grups o persones especialment vulnerables o desafavorides.

Coherència: entre la nostra identitat, els nostres objectius i els instruments que fem servir.

Transformació social: tenim la voluntat de ser agents per a la transformació de la societat en la línia de l'establert a la nostra missió.

A banda dels Estatuts i el Codi ètic i de conducta, des de juny de 2015 Lafede.cat compta amb un altre document marc de referència: «Treballar per la justícia global en un món global». Aquest document recull un conjunt de criteris per orientar el treball quotidià de les entitats i de la mateixa federació cap a la Justícia global, entesa com un paradigma que té com a objectiu transformar les relacions de poder que generen desigualtats arreu, mitjançant –entre d'altres– la redistribució dels béns i l'educació per una ciutadania global.

1.2 Radiografia de les organitzacions federades

Organitzacions membres

Altes i baixes: L'any 2018 van incorporar-se 7 organitzacions a la federació (Associació Acció Internacional per la Pau, Associació Fora de Quadre, Associació Ruido Photo, Fundació Aliança per la Solidaritat, Fundació World Vision Internacional, Irídia i Sòlida Cooperació) i 3 organitzacions van donar-se de baixa.

1 ACCIÓ CONTRA LA FAM
2 ACCIÓ DELS CRISTIANS PER L'ABOLICIÓ DE LA TORTURA (ACAT)
3 ACCIÓ SOLIDÀRIA I LOGÍSTICA
4 AGERMANAMENT SENSE FRONTERES
5 AIGUA PER AL SAHEL
6 AJUDA EN ACCIÓ (FUNDACIÓ)
7 AKWABA (FUNDACIÓ)
8 ALIANÇA PER LA SOLIDARITAT
9 ALTERNATIVA INTERCANVI AMB POBLES INDÍGENES
10 AMNISTIA INTERNACIONAL CATALUNYA
11 AÑATUYA
12 ARQUITECTURA SENSE FRONTERES
13 ARTESANS DE PAU
14 ASSEMBLEA DE COOPERACIÓ PER LA PAU (ACPP)
15 ASSOCIACIÓ ACCIÓ INTERNACIONAL PER LA PAU (IAP CATALUNYA)
16 ASSOCIACIÓ AMICS UNESCO DE MANRESA
17 ASSOCIACIÓ CATALANA D'ENGINYERIA SENSE FRONTERES
18 ASSOCIACIÓ CATALANA PEL LÍBAN
19 ASSOCIACIÓ CATALANA PER A LA PREVENCIÓ I TRACTAMENT DE LA TUBERCULOSI AL TERCER MÓN
20 ASSOCIACIÓ CATALANA PER LA PAU (ACP)
21 ASSOCIACIÓ CULTURA, SOLIDARITAT I PAU – COMUNITAT DE SANT EGIDI
22 ASSOCIACIÓ DE PERIODISME FORA DE QUADRE
23 ASSOCIACIÓ D'EDUCACIÓ POPULAR CARLOS FONSECA AMADOR
24 ASSOCIACIÓ D'EDUCADORS EN DRETS HUMANS (AHEAD)
25 ASSOCIACIÓ EXIL
26 ASSOCIACIÓ OIKO CRÈDIT CATALUNYA
27 ASSOCIACIÓ PER A LES NACIONS UNIDES ESPANYA (ANUE)
28 ASSOCIACIÓ POBLES GERMANS DE CATALUNYA
29 ASSOCIACIÓ RUIDO PHOTO
30 BRIGADES INTERNACIONALS DE PAU DE CATALUNYA (PBI)
31 CASA DE NICARAGUA
32 CASAL DELS INFANTS
33 CENTRE D'ESTUDIS AFRICANS I INTERCULTURALS (CEA)
34 CENTRE D'ESTUDIS AMAZÒNICS (CEAM)
35 CENTRE DELÀS. ESTUDIS PER LA PAU
36 CENTRE INTERNACIONAL ESCARRÉ PER A LES MINORIES ÈTNIQUES I LES NACIONS (CIEMEN)
37 CIDOB (FUNDACIÓ)
38 COMISSIÓ CATALANA D'AJUDA AL REFUGIAT (CCAR)
39 COMITÈ CATALÀ DE L'ACNUR
40 COMITÈ CATALÀ DE SOLIDARITAT AMB ELS POBLES DEL PERÚ
41 COOPERACCIÓ
42 CREART
43 CREU ROJA CATALUNYA
44 CRISTIANISME I JUSTÍCIA
45 DESOS OPCIÓ SOLIDÀRIA
46 DRET A MORIR DIGNAMENT DE CATALUNYA
47 EDUALTER - EDUCACIÓ ALTERNATIVA
48 ENLLAÇ SOLIDARI
49 ENTREPOBLES

50 ESCOLA CULTURA DE PAU
51 ESCOLTES CATALANS
52 ETANE
53 FARMACÈUTICS MUNDI
54 FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS CATALANES AMIGUES DEL POBLE SAHRAUÍ – ACAPS-
55 FUNDACIÓ ADSIS
56 FUNDACIÓ ALDA
57 FUNDACIÓ ALFONSO COMIN
58 FUNDACIÓ AUTÒNOMA SOLIDÀRIA – FAS-
59 FUNDACIÓ BANC DE RECURSOS
60 FUNDACIÓ CATALANA DE L'ESPLAI
61 FUNDACIÓ CODESPA CATALUNYA
62 FUNDACIÓ GUNÉ
63 FUNDACIÓ INTERNACIONAL SOLIDARITAT COMPANYIA DE MARIA – FISC
64 FUNDACIÓ MONTBLANC PER A LA PROMOCIO DE LA DONA
65 FUNDACIÓ PAU I SOLIDARITAT – CC.OO.
66 FUNDACIÓ PRIVADA SIDA I SOCIETAT
67 FUNDACIÓ PROMOCIÓ I DESENVOLUPAMENT – PROIDE-
68 FUNDACIÓ SOLIDARITAT UB
69 FUNDACIÓ WORLD VISION
70 FUNDACIÓN EDUCACIÓN Y COOPERACIÓN, EDUCO
71 FUNDACIÓN PRIVADA COMPARTE
72 FUNDIPAU
73 GRUP DE JURISTES RODA VENTURA
74 IGMAN-ACCIÓ SOLIDÀRIA
75 INSTITUT DRETS HUMANS CATALUNYA (IDHC)
76 INTERED (FUNDACIÓN)
77 IRÍDIA – CENTRE PER LA DEFENSA DELS DRETS HUMANS
78 JUAN CIUDAD (FUNDACIÓ)
79 JURISTES SENSE FRONTERES
80 JUSTÍCIA I PAU
81 LLIGA DELS DRETS DELS POBLES MANS UNIDES (BAIXA IMMEDIATA 1 D'OCTUBRE)
82 MATRES MUNDI
83 MEDICUS MUNDI CATALUNYA
84 METGES DEL MÓN
85 MINYONS ESCOLTES I GUIES DE CATALUNYA
86 MÓN 3 (FUNDACIÓ)
87 MOVIMENT PER LA PAU – AOC
88 MOVIMENT PER LA PAU – MPDL
89 NOUS CAMINS
90 NOVACT- CENTRE PER A LA INNOVACIÓ SOCIAL
91 OBSERVATORI DEL DEUTE EN LA GLOBALITZACIÓ (ODG)
92 OBSERVATORI DESC
93 ONG NUTRICIÓ SENSE FRONTERES
94 OXFAM INTERMÓN (FUNDACIÓ)
95 PAGESOS SOLIDARIS (FUNDACIÓ)
96 PEN CLUB CATALÀ
97 PRODEIN (FUNDACIÓ)
98 PROINFANTS
99 PROYECTO VISION
100 SANT JUST SOLIDARI
101 SAVE THE CHILDREN (FUNDACIÓ)
102 SED - SOLIDARITAT, EDUCACÍÓ, DESENVOLUPAMENT
103 SERVEI CIVIL INTERNACIONAL DE CATALUNYA (SCI-CAT)
104 SERVEI SOLIDARI I MISIONER
105 SETEM
106 SIOF (SERVEI D'INFORMACIÓ DE L'OBJECCIÓ FISCAL A LA DESPESA MILITAR)
107 SOARPAL
108 SÒLIDA COOPERACIÓ
109 SONRISAS DE BOMBAY
110 SOS RACISME
111 SUDS, SOLIDARITAT I COOPERACIÓ
112 UNESCOCAT – CENTRE UNESCO DE CATALUNYA
113 UNICEF - COMITÈ DE CATALUNYA (FUNDACIÓ)
114 UNIPAU – UNIVERSITAT INTERNACIONAL DE LA PAU
115 VOLS - VOLUNTARIAT SOLIDARI
116 VSF – JUSTÍCIA ALIMENTÀRIA GLOBAL
117 XARXA DE CONSUM SOLIDARI

Països d'actuació

Les entitats de Lafede.cat treballen sobre 117 països del planeta. El continent on treballen més entitats és Amèrica, centrades majoritàriament a Amèrica del Sud. Tres dels cinc països del món on les organitzacions de Lafede.cat actuen més intensament es troben en aquesta regió: Colòmbia amb 23 entitats i Bolívia amb 22 entitats són primer i segon respectivament,i segueixen Guatemala (20), Líban (19) i Perú (18).

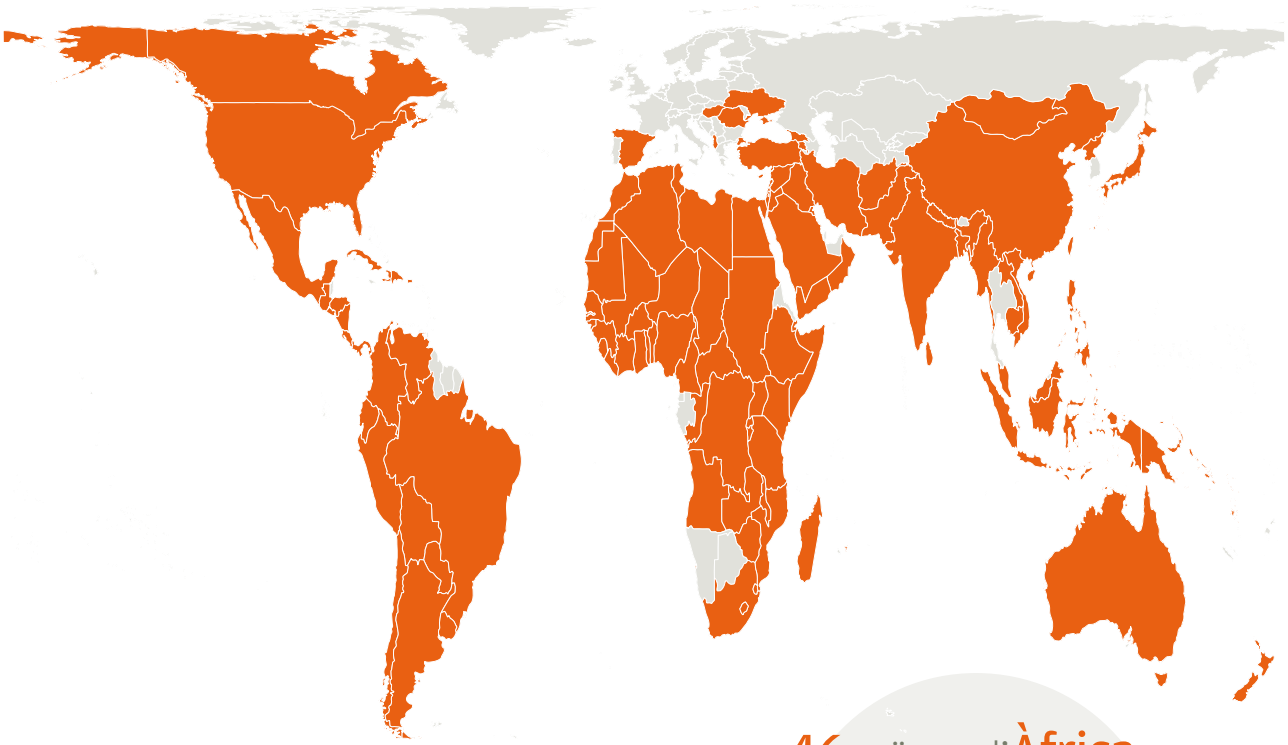

46 països a l'Àfrica
34 països a Àsia
24 països a Amèrica
8 països a Europa
5 països a Oceania

Línies de treball, temàtiques i subtemàtiques d'actuació

Entenem 'línia de treball' com el del tipus d'activitats a què es dediquen les diferents organitzacions per complir la seva missió. Les línies de treball no són excloents entre elles, és a dir, una entitat pot treballar-ho tot (normalment les més grans), o d'altres poden especialitzar-se en ajuda humanitària i emergències, o en educació per a la justícia global i recerca.

Línies de treball

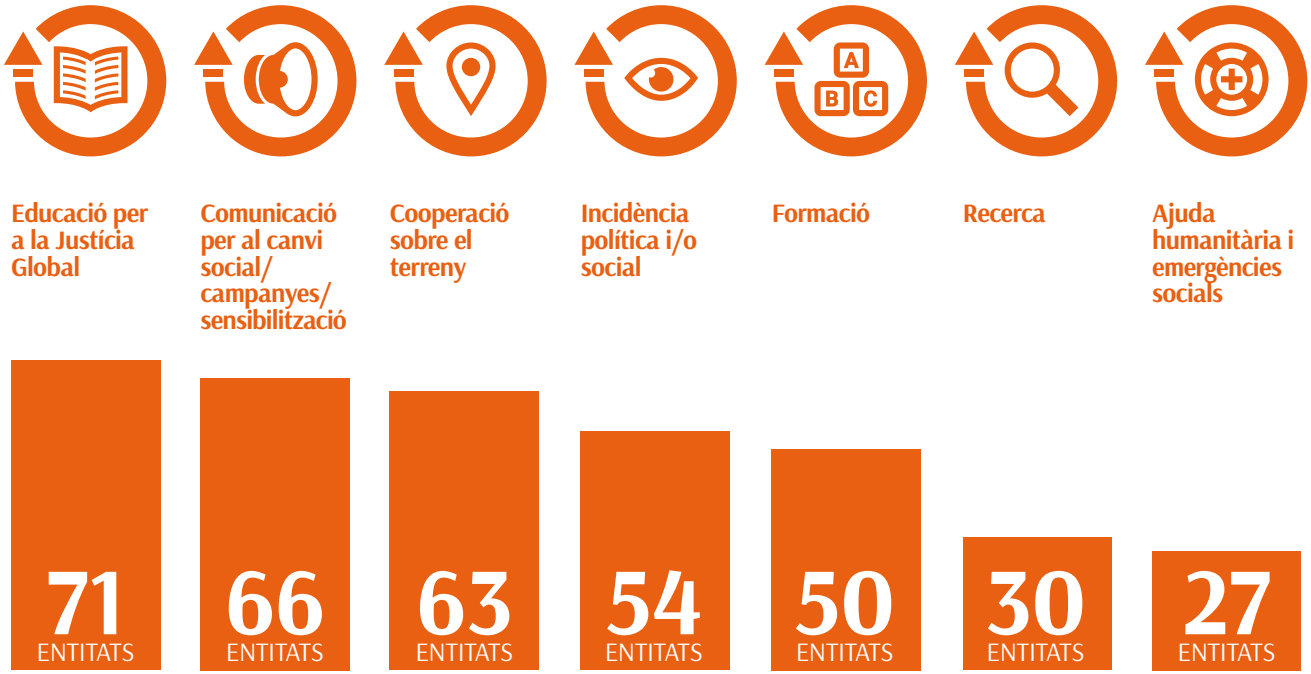

La majoria de les organitzacions federades tenen més d'una línia de treball.

Temàtiques d'actuació

Subtemàtiques

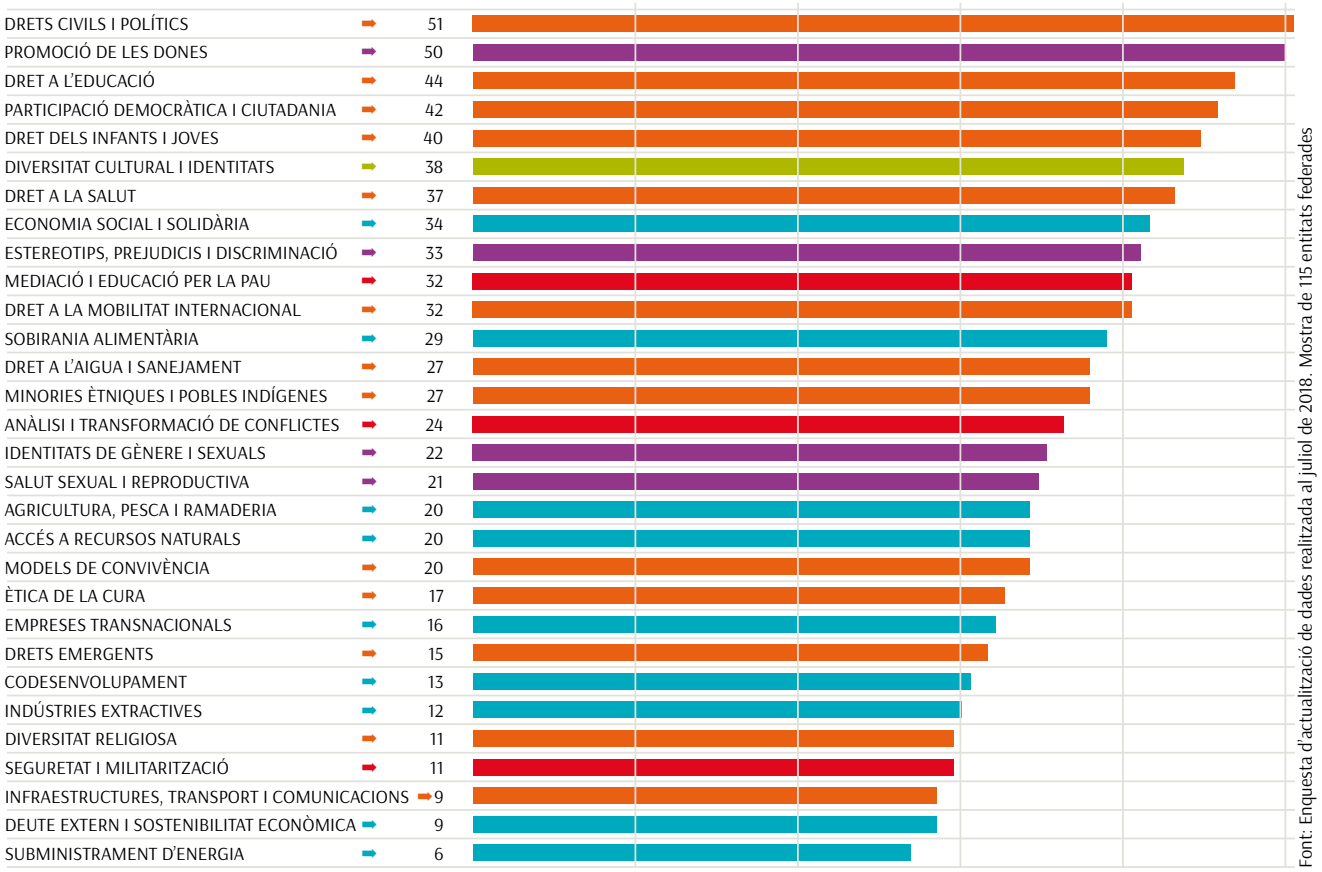

Font: Enquesta d'actualització de dades realitzada al juliol de 2018. Mostra de 115 entitats federades

Personal remunerat i voluntari

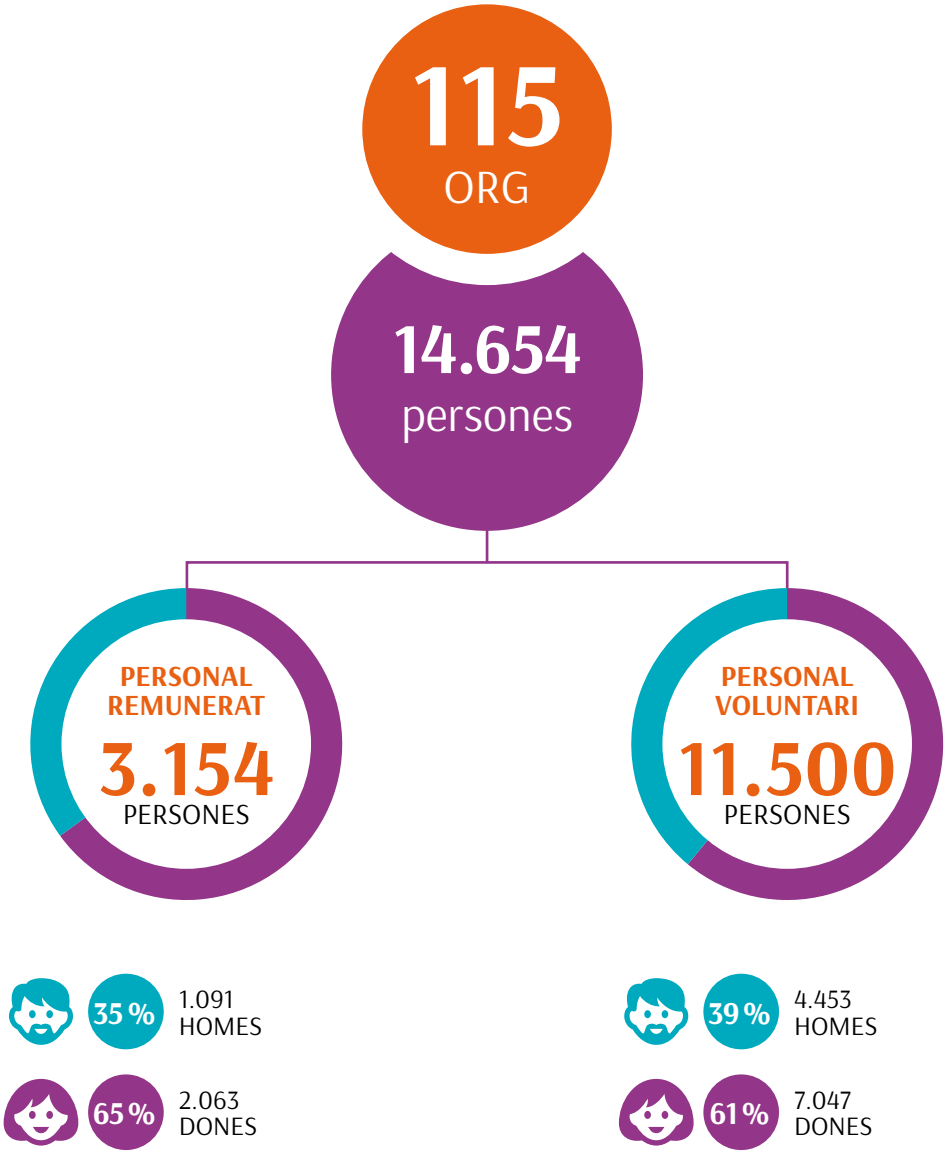

Font: Enquesta d'actualització de dades realitzada al juliol de 2018. Mostra de 115 entitats federades

1.3 Junta directiva

La Junta directiva és el principal òrgan de representació, direcció i administració de Lafede.cat. Es renova cada quatre anys i executa les decisions preses per Assemblea General. La Junta es reuneix de manera presencial un cop al mes i fa seguiment de manera virtual de l'agenda política i social, i del treball de l'equip tècnic. Des de 2017, la Junta ha estat formada per 10 persones, amb un vocal pendent de renovació. Durant el 2018 hi ha hagut diversos canvis: la sortida d'en Tono Albareda com a president, que es manté com a vocal i és substituït per Luca Gervasoni; la sortida dels vocals Josep Maria Royo i la Isabel Martínez, i l'entrada de l'Andrés Garcia i Núria Iglesias.

Vocal de l'Eix de feminismes: **Júlia Granell**
Des del juny, **Josefina Díaz** (Metges del Món Catalunya)

Vocal de l'Eix d'educació: **Manel Rebordosa** (Enginyeria sense Fronteres)
Des del juny, **Xavi Casanovas**

Vocal de l'Eix de pau i noviolència: **Josep Maria Royo** (Escola de Cultura de Pau)

Presidència: Tono Albareda (Cooperacció)
Des del juny, **Luca Gervasoni** (Novact)

Vocal de l'Eix de comunicació: **Isabel Martínez Luna** (Sonrisas de Bombay)
Des de juny, **Andrés Garcia** (Irídia)

Secretària: Teresa Palop
Des del juny, **Júlia Granell** (Servei Civil Internacional)

Vocal de seguiment del Protocol: **Núria Iglesias** (Oxfam Intermon)

Comissió de seguiment del Codi Ètic i de conducta: Luca Gervasoni

Tresorer: **Miguel A. Castro Morales** (Suds)

Vicepresidència: Xavi Casanovas (Centre d'Estudis Cristianisme i Justícia)
Des del juny, **Teresa Palop** (Associació Catalana per la Pau)

Foto família de la Junta Directiva, Assemblea General Ordinària, 18 de gener de 2018.

1.4 Equip tècnic

El personal de Lafede.cat ha estat format per:

Direcció i coordinació general: **Pepa Martínez**.

Àrea de comunicació: **Montse Santolino**, **Joana Garcia Grenzner** (fins al juny), **Anna Palou** (a partir de març), **Laura Rubio** (comunicació interna) i **Gisela Gonzalo** (projecte europeu Frame Voice Report).

Àrea d'incidència política i social: **Daniel Gómez Olivé** i **Georgina Casas**.

Àrea de serveis: **Marina Perejuan** (de gener a març) i **Néstor Calbet** (comença al març en substitució de l'excedència Marina Perejuan).

Àrea de gestió interna: **Marta Rovira** i **Isabelle Torallas**.

Durant el 2018 s'han acollit 4 estudiants en pràctiques, la **Cristina Peche**, la **Júlia Rivas** i el **Pere Alemany**, estudiants del Màster oficial en Ciutadania i Drets Humans (UB) especialització d'ètica i política, i la **Débora Giménez**, estudiant del grau d'Educació Social (UAB).

Reunió interna Equip de canvi, 19 de gener de 2018.

Com ens organitzem?

2.1 Assemblees

Durant el 2018, s'han celebrat **tres assemblees**. Des de 2014, la federació aprofita les assemblees perquè siguin espais de trobada, coneixement mutu i debat entre les entitats. Una ordinària al juny, on es van presentar els canvis de la Junta, es va aprovar per unanimitat la memòria i els comptes de 2017 i es va donar la benvinguda a noves entitats; i dues d'extraordinàries al gener i al desembre, també per a la presentació de noves entitats i validar el nou model organitzacional i explicar el procés d'elaboració del Protocol d'abordatge de les violències sexuals.

2.2 Eixos de treball

Fins al 2018, la principal forma de participació de les entitats en el dia a dia de Lafede.cat eren les comissions de treball. **Durant el 2018 les comissions s'han convertit en eixos de treball i s'ha ampliat el seu nombre**. Els eixos tenen com a objectius principals coordinar i construir accions i discursos, col·lectius en temes concrets, prendre decisions sobre l'àmbit o qüestió que treballen, i representar la federació en els espais institucionals o especialitzats que corresponguin. Cada eix pot tenir objectius i pla de treball propi i pot generar grups de treball. Membres de la Junta directiva i l'equip tècnic lideren i donen suport a cadascun dels eixos. La mitjana d'entitats implicades en els diferents eixos i grups de treball durant el 2018 ha estat de 30 organitzacions.

Assemblea General Extraordinària, 18 de gener de 2018.

Durant el 2018 ha crescut l'interès per l'Eix de Comunicació, 36 entitats han demanat rebre la informació (10 més que el 2017), i 26 participen de forma activa i/o presencial a les trobades i debats. A l'Eix de Feminismes han participat 25 organitzacions (17 entitats a l'eix, i 8 més als espais oberts) el que suposa un increment notable respecte a l'any anterior. L'Eix d'Empresa i drets humans està constituït per 15 entitats federades (més la Taula per Colòmbia i la Taula per Mèxic). A l'Eix d'Educació es manté el nombre d'entitats respecte a 2017 amb vora d'una trentena. A l'Eix de Migracions, 25 entitats segueixen el grup de correus i 5 entitats de migrants no federades participen. Al de Pau i Noviolència hi participen activament 13 organitzacions, i al d'Incidència institucional 62 entitats segueixen el grup de correu.

Els eixos tenen com a objectius principals **coordinar i construir accions i discursos, col·lectius en temes concrets, prendre decisions sobre l'àmbit o qüestió que treballen**

L'eix de Drets, Llibertats i Democràcia, Horitzontalitats i de Justícia ambiental de moment estan formats només per persones de la Junta i l'equip tècnic de la federació.

2.3 Comissió de seguiment del Codi ètic i de conducta

Formada per persones expertes en diferents àmbits té com a funcions validar l'ingrés de noves entitats, renovar i actualitzar el Codi ètic de la federació i fer dictàmens sobre la seva aplicació per part de les entitats federades.

Està format per: Mercè Claramunt (experta en dret i gènere), Montserrat Minobis (experta en comunicació), Enric Prat (expert en educació), Marcelo Cano (expert en filosofia); Rita Huybens com a representant de les entitats, i Xavi Casanovas i Pepa Martínez, com a equip directiu de la federació.

Reunió de l'Eix de Comunicació, 3 d'octubre de 2018.

Què hem fet?

3.1 Pla de treball 2018

El primer pla de treball de la federació (2014-2017) se centrava d'una banda en introduir a l'agenda de les entitats i de la societat el nou enfocament de la Justícia Global i incorporar-ho al treball d'incidència política i social; augmentar la cohesió interna, el sentit de pertinença i la participació de les organitzacions federades; i enfortir la comunicació amb la societat per convertir-se en un actor social i polític rellevant. Des de finals de 2017 i durant tot el 2018 un dels principals objectius ha estat repensar la pròpia federació i elaborar el nou Pla estratègic.

Durant el 2018 s'ha continuat treballant en la **generació de discurs i pràctiques de justícia global** a través dels eixos de treball: fent incidència social i política en les administracions i a través de l'educació i la comunicació transformadores. Lafede.cat també ha treballat en la **implementació de l'ètica de la cura des de la perspectiva feminista en l'estructura de la federació i les organitzacions federades**, i en l'elaboració d'un Protocol per a l'abordatge de les violències sexuals.

Per últim, la federació ha reorganitzat la seva **àrea de serveis per millorar la resposta a les necessitats de les entitats i a les demandes de la ciutadania.**

3.2 Cohesió i enfortiment intern

Eix d'Horitzontalitats: Hem canviat el model de governança i dels espais de participació

Des de finals de 2017 la federació inicia un procés, amb l'acompanyament extern d'una consultoria i amb la metodologia de la Teoria del Canvi, per a la **definició del seu pla estratègic**. Durant el 2018, s'han realitzat diversos tallers amb participació dels membres de Junta, l'equip tècnic i representants d'entitats, que han permès revisar la missió i la visió de l'entitat i reflexionar sobre el rol que vol jugar en l'actual moment social i polític, i a nivell local i global.

La confluència d'aquest procés de reflexió amb el que ja estava en marxa impulsat per la Comissió de Feminismes ("Sembrant Cures"), suposa implementar una sèrie de canvis del model organitzatiu.

Un dels principals convertir les comissions en eixos de treball i ampliar el seu nombre per tal de **respondre, i donar continuïtat, al pla de treball real dels últims anys** i a la doble agenda tècnica i política de la federació, i per tal de fer més horitzontal la presa de decisions. Un altre dels canvis ha estat facilitar la incorporació d'**entitats i col·lectius no federats als diferents espais i grups de treball per tal d'obrir la federació i fer-la més permeable.**

Per impulsar el procés i fer seguiment de la implementació d'aquests canvis s'ha creat l'**Eix d'Horitzontalitats**. Format per persones de la Junta i equip tècnic, s'ha reunit quatre vegades durant l'any i s'ha encarregat de coordinar el canvi de model de governança, dinamitzar els espais de reflexió conjunta a l'Assemblea General Ordinària del juny i fer una proposta de pla de treball, a implementar el 2019.

Eix de Feminismes: Hem posat les bases per fer canvis organitzacionals en clau feminista

Hem validat la guia d'autodiagnosi d'ètica de la cura i feminismes

Durant el 2018, s'ha continuat treballant en el marc del procés "Sembrant cures", que té per objectiu **incorporar la perspectiva feminista i l'ètica de la cura a la cultura organitzacional de les entitats federades, i de la federació**. Durant el primer semestre, es va validar la proposta de la Guia d'Autodiagnosi d'ètica de la cura i feminismes per a entitats a partir de sis tallers on les entitats federades i la federació han proposat canvis i millores.

La Guia es publicarà a principis de 2019 i estarà disponible en línia, el que permetrà fer actualitzacions de forma més àgil i facilitar la seva difusió. **La guia fomenta la sensibilització de tot l'equip, ajuda les entitats a trobar els seus punts forts i febles així com les limitacions derivades de les seves particularitats**, també possibilita la introducció de l'ètica de la cura a les reunions internes, la revisió de valors i el reconeixement de totes les persones implicades a l'entitat (junta, voluntaris, equip tècnic, etc.).

L'equip tècnic de la federació ha participat activament en el procés de la Guia i ha realitzat cinc reunions per posar en pràctica i validar les recomanacions i ha detectat mesures concretes a implementar. Algunes d'elles com la rotació de les tasques de gestió durant les reunions d'equip, l'exploració d'eines de participació en línia o l'establiment de reunions d'equip monogràfiques per abordar amb major profunditat determinades qüestions, ja s'han implementat a finals de 2018.

Un cop validada la Guia, el setembre de 2018 es crea un Grup de treball per liderar la darrera fase del procés: d'una banda, oferir acompanyament i suport a les entitats federades que vulguin posar en marxa la Guia i, de l'altra, **generar sinergies amb entitats feministes i socials de l'entorn per difondre-la i compartir experiències**. En aquest sentit, a finals de 2018 ja s'havia contactat amb la Xarxa d'Economia Social i Solidària, Ca la Dona, la Cooperativa Almena, l'Ateneu de 9 Barris, i la plataforma ECAS. El grup de treball està format per 12 persones vinculades a entitats de Lafede.cat i una persona a títol individual.

Taller amb entitats, procés Sembrant Cures, 25 de gener de 2018.

Hem iniciat l'elaboració d'un Protocol d'abordatge de les violències sexuals

El 2018 tenen lloc les majors mobilitzacions feministes del país: la Vaga Feminista del 8 de març, i les protestes del cas de La Manada. La federació no és aliena a aquests fets, ni tampoc als escàndols sexuals que han afectat diverses ONG. Des de l'Eix de feminismes i la Comissió de seguiment del Codi ètic i de conducta s'insta a revisar i/o dotar d'eines per l'abordatge d'aquestes situacions tant a Lafede.cat com a les entitats federades s'inicia el procés d'elaboració amb el suport de la consultora externa experta en el tema, Creación Positiva, d'un protocol d'abordatge de les violències sexuals, que culminarà en el 2019.

L'objectiu no és només disposar d'un document, sinó aprofitar l'oportunitat per **incorporar la lògica feminista interseccional, i abordar la prevenció, detecció de casos, així com en l'atenció i recuperació de les víctimes des de la perspectiva feminista**. Durant el procés d'elaboració del protocol, s'ha mantingut una coordinació tant amb les persones i grups implicats/es en el procés del "Sembrant Cures", com amb l'Eix d'Horitzontalitats i la Comissió de seguiment del Codi ètic i de conducta, per aprofitar els elements comuns i mantenir la coherència entre els diferents processos interns oberts.

L'Eix de Feminismes ha estat repensant les seves prioritats de treball, i ha mirat com establir més vincles amb altres eixos per tal de continuar transversalitzant la perspectiva feminista. L'Eix s'ha reunit en vuit ocasions, amb la novetat que tres reunions han sigut obertes a totes les entitats federades per tocar temes d'interès general, o que necessiten la participació de més entitats per poder tirar endavant un posicionament com a federació. El primer, al març, va permetre posar sobre la taula quines entitats s'identifiquen amb el feminisme, quines amb la perspectiva de gènere, i quines transicions podem i volem impulsar cap al feminisme dintre de Lafede.cat. Els debats oberts de juny i novembre, es van fer en el marc del procés d'elaboració del Protocol.

L'Eix ha participat activament en les convocatòries del 8M i el 25N, com a cites ineludibles del moviment feminista. Finalment, s'ha fet seguiment i participat en el Consell Nacional de les Dones de Catalunya, en el seu grup de migracions i en la votació de la seva 2a vicepresidència.

Entrevista a Montse Pineda, de Creación Positiva, 23 de novembre de 2018.

Suport a les organitzacions federades

Hem millorat la gestió dels espais

Durant el 2018 s'han realitzat **888 activitats i 11.062 persones han passat per l'Espai Tàpies**. S'han realitzat **330 activitats internes** (reunions de treball, formacions, etc.) **que van reunir 1.866 persones, i 558 activitats externes** (374 reunions, formacions i actes d'entitats federades i 184 de no federades) que van reunir **9.196 persones**. Les activitats externes les han dut a terme un total de 38 entitats federades, 7 plataformes vinculades a la federació o a les entitats federades, 28 entitats no federades i 4 administracions públiques.

L'equip tècnic del Punt d'Informació ha introduït millores per donar un millor servei i en coherència amb l'ètica de la cura i criteris de sostenibilitat: s'han pintat algunes de les sales, s'ha renovat la il·luminació, els equips informàtics i el mobiliari (100 cadires noves per a les sales més utilitzades), s'ha millorat l'espai de cuina i s'ha iniciat l'inventari dels llibres.

Quant a l'espai Erasme de Janer (local cedit des de 2015 per l'Ajuntament de Barcelona per acollir petites organitzacions amb dificultats econòmiques), **durant el 2018 ha estat al màxim de la seva capacitat, amb 10 organitzacions**. Després de tres anys de cessió, les entitats que l'ocupen es reuneixen en assemblea periòdica i són **100% autònomes en l'autogestió de l'espai**. Lafede.cat ha continuat fent l'enllaç amb l'administració i s'ha ocupat de la gestió administrativa (cobrament de quotes i pagament als proveïdors).

Hem treballat per visibilitzar el treball de les entitats

Una novetat és la creació del **Punt d'Informació Temàtic**, un espai habilitat a l'entrada de la seu de Lafede.cat en el qual s'ofereix una exposició temàtica acompanyada de documents, díptics i llibres de consulta, sobre **temes de Justícia Global que treballen les entitats federades**. Els Punts d'Informació Temàtica al 2018 van ser tres i van tractar les temàtiques de migracions, educació per a la justícia global i consum responsable. Lafede.cat també va acollir un total

Sala d'actes de l'Espai Tàpies, juny 2018.

de **cinc exposicions d'entitats (una més que l'any anterior)**, quatre d'entitats federades (Farmamundi, Associació Catalana d'Enginyeria Sense Fronteres, Observatori del Deute a la Globalització i Ruido Photo) i una de la plataforma Stop Mare Mortum.

Hem actualitzat les dades de les entitats

Entre el juliol i el novembre de 2018, i dins del pla de treball del Punt d'informació, es va realitzar una **enquesta d'actualització de les dades de les organitzacions federades**. Van contestar 96 organitzacions, el grau de resposta més alt des del 2013. Va servir per reprendre el contacte i ubicar a les entitats menys actives i elaborar una radiografia més acurada de la federació.

Hem atès 462 consultes

Durant el 2018 el Punt d'Informació ha millorat la sistematització de la informació sobre les consultes. La ciutadania és el col·lectiu que més consultes ha fet durant el 2018, 180 consultes (un 40% respecte al total). Segueixen les entitats federades amb 117 consultes, i les 71 consultes dels periodistes i mitjans de comunicació.

Destaquen 112 consultes relacionades amb les beques DevReporter, quasi un terç del total en tot l'any, les consultes en relació amb el Voluntariat Internacional i temàtiques i projectes de les entitats federades.

Més del 50% de les consultes es fan per correu electrònic, segueix la consulta telefònica (30%) i un 13% de les consultes han estat presencials.

Comissió de seguiment del Codi ètic i de conducta

Aquesta Comissió és l'única que es manté sense canvis pel seu especial caràcter. Durant el 2018 s'ha reunit en quatre ocasions per emetre dictàmens sobre l'ingrés de noves entitats i ha estudiat i dictaminat sobre una queixa relativa a la publicitat d'una entitat federada que vulnerava el Codi ètic de la federació.

3.3 Incidència política i social en pau, drets humans i cooperació

Eix d'Incidència institucional

Hem negociat el V Pla director de cooperació per al desenvolupament 2019-2022

Lafede.cat es va reunir el 25 de juliol amb el Conseller Ernest Maragall per traslladar-li els temes iniciats amb l'anterior Conselleria, amb especial èmfasi en les principals demandes del sector de cara al nou Pla Director 2019-2022. D'entre aquestes destaquen **l'augment de la partida destinada a polítiques públiques en favor de la justícia global fins a assolir el 0,7%, la coherència de polítiques o la creació del Centre d'empresa i drets humans.**

A la tardor, la Direcció General Cooperació al Desenvolupament va posar en marxa un procés participatiu anomenat **Visió 2030, a fi de reflexionar sobre els Objectius de Desenvolupament Sostenible dins l'agenda de cooperació internacional catalana** i que havia de servir per recollir idees per el Pla Director. Durant els 21 tallers, dels que Lafede.cat ha participat en 15, la vinculació d'aquest procés amb la negociació del Pla Director resultava molt confosa, i per això els actors socials del Consell de Cooperació vam exigir la creació d'un grup de treball adhoc per i traslladar les nostres propostes, que vam elaborar de forma consensuada en diferents fases i reunions internes. Així en una primera fase, Lafede.cat va crear un grup de treball intern amb les entitats federades, que va recollir unes primeres propostes. En una segona fase, hem format part i coordinat un altre grup de treball amb els actors socials del Consell Català de Cooperació al Desenvolupament (CCCD), junt amb les Coordinadores d'ONG de Girona i de Lleida, el Consell Nacional de la Joventut de Catalunya, els sindicats COOO i UGT.

Aquí es consensuen les següents demandes:

1. **Incloure mecanismes per enfortir** i donar suport a la **infraestructura del sector de la cooperació i de l'educació per al desenvolupament.**

Reunió amb Ernest Maragall, conseller del Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència, 25 juliol de 2018.

2. **Reforçar el compromís per la defensa dels drets humans i el foment de la pau**: mantenir i enfortir l'Enfocament de gènere i basat en drets humans (EGiBDH), així com implementar polítiques de defensa i promoció de la pau.

3. **Concretar la coherència de la política pública de l'administració.**

4. **Definir conjuntament la priorització de països i regions d'acord amb uns criteris compartits.**

5. **Establir un compromís pressupostari per assolir el 0,7% dels recursos propis no condicionats** tal com contempla la Llei Catalana de Cooperació al Desenvolupament.

6. Concretar un compromís per a **elaborar diferents documents de planificació estratègica** durant el període d'execució del Pla Director 2019- 2022.

Aquestes demandes van ser traslladades a les tres reunions del Grup de Treball del Pla Director creat dins del Consell Català de Cooperació al Desenvolupament (CCCD), i compartides amb els departaments i administracions,i altres actors socials i econòmics. Com a mesures complementàries d'incidència Lafede.cat ha sol·licitat al Parlament la compareixença de la societat civil a la Comissió d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència (CAERIT) a fi de donar el nostre parer als continguts del Pla Director, i ha presentat una moció perquè el Govern assoleixi el compromís de pressupostar el 0,7% dels ingressos propis no condicionats abans del 2026.

Hem portat propostes i iniciatives de justícia global als consells consultius municipals i el de la Generalitat

Els membres de la Junta directiva i de l'equip tècnic de la federació han fet un total de **54 reunions durant el 2018 en diferents àmbits de representació política, de les administracions que treballen en i per a la Justícia Global** (Generalitat, Diputació de Barcelona, Ajuntament de Barcelona, AECID), **i del Parlament de Catalunya** (reunions amb Presidència, els partits polítics,

Parlament. Font: Comissió d'Exteriors.

grups parlamentaris i assistència a la Comissió d'Afers Exteriors).En totes elles han defensat les línies acordades en les comissions, eixos, grups de treball i espais de govern com ara:

- Hem exigit al Consell Català de Foment de la Pau la **generació d'espais de diàleg i la convivència davant conjuntura política catalana.**

- Hem presentat **quatre candidatures per a la renovació de la junta de l'ICIP.**

- Hem participat en les **reunions d'elaboració d'un Pla Nacional dels Drets Humans**, dins Consell d'Estructura del Drets Humans creat pel Síndic de Greuges.

- Hem **format part dels tres grups de treball del Consell de cooperació municipal**: per la reforma del reglament intern; per l'elaboració d'una estratègia d'educació per a la Justícia Global; per la coherència de polítiques.

- Ens hem **reunit amb els responsables de l'Oficina de Relacions internacionals de la Diputació de Barcelona**, davant la seva intervenció judicial per un suposat desviament de fons públics, per denunciar les dificultats en l'execució i justificació dels projectes i programes de cooperació de les entitats, aprovats per aquesta administració. En aquest sentit, Lafede.cat va publicar junt amb la Coordinadora d'ONGD – d'Espanya un comunicat conjunt condemnant la falta de transparència en la gestió dels fons de cooperació de la Diputació.

- Hem donat suport a les declaracions polítiques del Consell municipal de cooperació de denúncia i condemna de situacions de repressió, de suport a les persones defensores de drets humans; o per a la creació d'una Comissió de la veritat Colòmbia i de denúncia de la nova massacre perpetrada a Palestina.

- Hem acollit una reunió amb la directora de l'AECID amb 20 entitats federades, que van poder compartir peticions sobre la convocatòria i les línies de finançament de l'AECID, així com nous reptes del Govern de Pedro Sànchez.

Parlament de Catalunya. Font: Parlament.cat.

Hem demanat una millora de les convocatòries de subvencions i formularis

Aquest 2018 hem presentat a les principals administracions (ACCD, Ajuntament de Barcelona i Diputació de Barcelona) un **conjunt de demandes elaborades des de l'Eix d'incidència institucional amb l'objectiu d'harmonitzar i simplificar les convocatòries**, tal com reclama històricament el sector. S'ha demanat:

1. Harmonització i **simplificació dels formularis de les diferents administracions catalanes**. L'existència de diversos enfocaments (EGiBDH, teoria del canvi, marc lògic...) pot tenir elements positius, però planteja importants dificultats a l'hora de formular projectes que han de ser cofinançats des d'aquestes administracions. La simplificació dels formularis vol donar la informació comuna necessària del projecte, i evitar la duplicitat de la mateixa informació de diferents maneres.

2. Harmonització de les **eines de presentació de pressupostos**. Atès que la majoria dels projectes es cofinancen entre les diferents administracions, es demana que s'acordi un mateix model comú de presentació dels pressupostos i partides, que permeti el seguiment del cofinançament.

3. Un **calendari de convocatòries consensuat** per les diferents administracions amb l'objectiu d'evitar superposicions en els períodes de formulació.

Les demandes han estat ben acollides per part de les administracions i hi ha el compromís d'avançar en l'harmonització i simplificació en properes convocatòries. A l'Ajuntament de Barcelona també s'ha treballat - des del grup de treball ad hoc- esmenes al document de procediment d'acreditació de les entitats que fan Acció Humanitària i Emergències, que en la seva majoria han estat acceptades.

A nivell intern, l'**Eix d'incidència institucional** que treballa en el seguiment de les polítiques públiques en matèria de Justícia Global, així com en la definició de l'agenda de Lafede.cat en aquestes, ha treballat sobretot de manera virtual (grups de treball d'Alertes de convocatòries i el del Pla nacional i de drets humans). Sí que s'ha reunit presencialment el Grup de treball del Pla director en dues ocasions i el d'Empresa i drets humans, que el juny passa a ser un Eix, en 8 ocasions durant l'any.

Reunió direccions i presidències, 5 d'abril de 2018.

3.4 Incidència social

Eix d'Empresa i drets humans

Hem mantingut la pressió per crear un centre públic i avançat en la identificació i difusió de casos

L'Eix d'Empresa i drets humans s'ha reunit mensualment per **dissenyar una base de dades, amb el suport de dos consultors externs, que reculli casos de vulneració de drets humans** (ambientals, laborals, de gènere...) per part de diferents empreses que operen a Catalunya i que també actuen més enllà del nostre territori. Paral·lelament s'ha treballat en la identificació dels casos.

En l'àmbit català, el seguiment de la resolució parlamentària que compromet al Govern a crear un **Centre que validi que les empreses catalanes respecten els drets humans, continua estant al centre de l'agenda**. Així s'ha traslladat tant al Conseller Ernest Maragall com als diferents partits amb representació parlamentària. En paral·lel, Lafede.cat ha elaborat un document titulat "Les 'obligacions extraterritorials' en la compra pública de l'Ajuntament de Barcelona", on es fan un seguit de recomanacions a partir de la identificació de propostes i alternatives, partint d'exemples d'èxit que existeixen al món local, tant de l'àmbit europeu com estatal.

En l'àmbit internacional, **Lafede.cat s'ha sumat a les iniciatives d'incidència promogudes des de la Campanya Global per un Tractat Vinculant i Contra la Impunitat de les Empreses Transnacionals**. L'Eix ha fet pressió a l'estat espanyol enviant una carta al Ministre d'Afers Exterior espanyol i Cooperació, al representant d'Espanya a l'ONU i altres organismes internacionals, davant els intents de la Unió Europea de rebaixar el contingut del Tractat Vinculant, i a l'octubre ha participat en la quarta sessió del Grup de Treball Intergovernamental sobre Empreses i Drets Humans del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides a Ginebra i als actes paral·lels de la "Setmana de mobilització dels pobles". Per últim, el 29 d'octubre Lafede.cat va acollir i col·laborar en l'organització de l'acte públic sota el títol "On queden els drets humans quan es tracta de beneficis empresarials?" amb la participació, entre d'altres, de Pablo Fajardo, l'advocat que va

Activitats paral·leles de la "Setmana de mobilització dels pobles", Ginebra. Octubre de 2018.

guanyar una demanda milionària a Chevron-Texaco per contaminació de territoris indígenes, un dels millors exemples de la impunitat històrica de les empreses transnacionals.

Eix d'Educació

Hem coorganitzat la II Trobada d'intercanvi d'experiències educatives transformadores

En educació transformadora, d'una banda la federació ha participat activament en les **reunions per dissenyar l'Estratègia d'Educació per a la Justícia Global de l'Ajuntament de Barcelona**. D'altra, continua **generant xarxa i participant en múltiples espais d'entitats.**

La federació va coorganitzar el 2 i 3 de febrer la II Trobada d'intercanvi d'experiències educatives amb l'Ajuntament de Barcelona, el Departament d'Ensenyament i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i van participar més de 100 persones. A la trobada es van presentar 15 experiències educatives relacionades amb les migracions, el refugi o la justícia ambiental. A la taula rodona inaugural van comptar amb la presència d'un representant del sector educatiu del Movimento Sem Terra de Brasil i la presidenta de la Xarxa d'Organitzacions de la Societat Civil de Borno (Nigèria). De les jornades, es va publicar un vídeo resum disponible al canal de youtube.

Hem organitzat la V Fira de Voluntariat Internacional "Fes una volta i #TornaCanviada"

La Fira **#TornaCanviada es consolida com un espai de difusió i sensibilització de les entitats** cap a la ciutadania. A més és un espai per a potenciar que les entitats es coneguin i puguin compartir, aprendre d'altres propostes i fer xarxa. Com cada any, s'ha publicat un dossier de les propostes de voluntariat internacional de les entitats.

L'any 2018, coincidint amb el cinquè aniversari, la Fira es va organitzar per primera vegada al carrer i en dissabte. **Més de 300**

(1) Trobada «Canviar l'escola per canviar el món», 2 i 3 de febrer de 2018
(2) V Fira de Voluntariat Internacional "Fes una volta i #TornaCanviada", 27 de gener de 2018.

persones van apropar-se a la Plaça Pere Coromines per informar-se sobre els projectes de voluntariat internacional de les 14 entitats. Per l'edició de 2018, els informatius de RAC1 del matí i el migdia van informar sobre la Fira i durant el transcurs, el programa Solidaris de Catalunya Ràdio va gravar un programa monogràfic sobre voluntariat internacional («El voluntariat internacional no és fer-se selfies»).

Eix de Drets, Llibertats i Democràcia

Hem demanat espais de diàleg i defensem els drets civils i polítics a Catalunya

L'empresonament provisional dels membres de govern, inclosos el Conseller d'Acció Exterior, Sr Raül Romeva, i d'activistes socials ha portat a la federació a jugar el seu rol com a actor social que defensa els drets humans i ha **traslladat als grups parlamentaris i organismes oficials, la preocupació i demanda d'espais de diàleg i negociació entre els diferents grups i amb la societat civil**. La federació va ser convocada pel president del Parlament, Roger Torrent, per valorar diferents iniciatives en aquest sentit.

Per donar visibilitat i reconeixement a aquest treball que ja es feia des de fa anys, es crea l'Eix de drets, llibertats i convivència, que ha format part de les següents campanyes i plataformes:

SomDefensores: Durant els primers mesos de l'any la plataforma ha presentat informes i imatges susceptibles de servir de prova de violència policial durant la celebració del referèndum de l'1 d'octubre de 2017. El 19 de juny la plataforma va participar a la 38ena Sessió del Consell de Drets Humans de l'ONU a Ginebra per presentar l'Informe de denúncia de la vulneració de drets civils i polítics a Catalunya, de què el Govern espanyol, com a titular d'obligacions, haurà d'emetre una resposta al respecte. Donant continuïtat a la feina iniciada al 2017, la plataforma ha realitzat **diverses reunions amb caràcter d'urgència que han permès identificar línies de treball a futur i el model de finançament i coordinació entre les entitats que hi formen part.** A més, s'ha realizat una formació de dues sessions per a nous equips d'observadors/es i, s'ha posat en marxa amb motiu de les mobilitzacions convocades el 21 de desembre de 2018, coincidint amb el Consejo de Ministros del Gobierno a Barcelona.

Roda de premsa per presentar Espai Democràcia i Convivència, 27 de març de 2018.

Espai Democràcia i Convivència: Lafede.cat ha participat d'aquest espai, hereu de la Taula per la Democràcia, que va néixer per defensar les institucions catalanes, les llibertats i la cohesió social. L'Espai va convocar una manifestació el 15 d'abril, just quan va fer sis mesos de l'empresonament de Jordi Cuixart i Jordi Sánchez. Aquest Espai ha volgut ser punta de llança per obrir espais de convivència dins les entitats i organitzacions socials catalanes. En aquesta lògica Lafede.cat va impulsar el manifest "Drets i Llibertats".El text es va presentar el 4 de juliol al Col·legi de Periodistes de Catalunya i va arribar a comptar més de 1.650 signatures de persones del món cultural, periodístic i social de tot l'Estat. Per últim, Lafede.cat va impulsar l'únic acte unitari de l'1 d'octubre que es va convocar al CAP de Guinardó i va consistir en un minut de silenci sota el lema "Per la convivència, la democràcia i la llibertat: No a la repressió». L'acte va concentrar més d'una cinquantena de representants de la societat: entitats, sindicats, institucions públiques, administracions i partits polítics.

Hem condemnat la situació política i social a Nicaragua

La cooperació catalana ha estat històricament molt vinculada als països de Centreamèrica. Durant el 2018, el clima de tensió i protestes a Nicaragua, s'ha saldat amb la repressió de grups de l'oposició, la desaparició i mort d'estudiants, i la persecució d'organitzacions de drets humans que han denunciat la repressió. **Lafede.cat ha fet dos comunicats de condemna i ha demanat una sortida dialogada i en pau**. El 25 de juliol, en el marc de la reunió amb el Conseller Ernest Maragall, va traslladar la preocupació per la situació de vulneració de drets que viu Nicaragua, i va demanar un pronunciament de condemna al Govern de la Generalitat. També ho ha fet els grups parlamentaris amb els quals s'ha reunit, a fi que aquests aprovin una proposta de resolució condemnatòria o l'aprovació d'una moció a favor d'una resolució dialogada a la situació que viu Nicaragua.

Eix de Migracions

Hem celebrat la primera jornada de reflexió amb col·lectius migrants

L'Eix de migracions incorpora els col·lectius de migrants en la definició de les seves estratègies i activitats. Durant el 2018, ha definit els seus objectius i **s'ha centrat en l'acostament a col·lectius i entitats de migrants.** Fruit d'una recerca es contacta amb vint entitats, algunes que ja treballaven

Foto: Javier Bauluz.

amb entitats federades i d'altres van mostrar interès per coordinar-se amb Lafede.cat. El resultat és la realització el 28 de setembre de la Jornada Dret a la Mobilitat, amb la participació de Cornellà Sense Fronteres (Casa Amaziga), Diàleg de Dones, Mujeres Palante, l'Associació de Burkinesos de Barcelona i l'Associació Llatins per Catalunya i 7 entitats federades. L'objectiu **va ser conèixer i posar en comú els diferents parers**. A la jornada es van identificar nou grups temàtics d'interès col·lectiu i es van prioritzar els dos següents: "Quan el moviment no és un dret es converteix en un privilegi", que encaixa en la línia d'incidència social i política de Lafede.cat i, "El moviment de persones desperta emocions -Ens con-remou", que té relació amb el treball des de les emocions i que connecta amb la línia de treball de les cures i de canvi organitzacional de Lafede.cat.

La valoració positiva de la sessió va ser tant per la proposta metodològica perquè va generar un bon ambient de treball i un espai segur per parlar també des dels sentiments, com per la possibilitat de conèixer la mirada de les persones migrants.

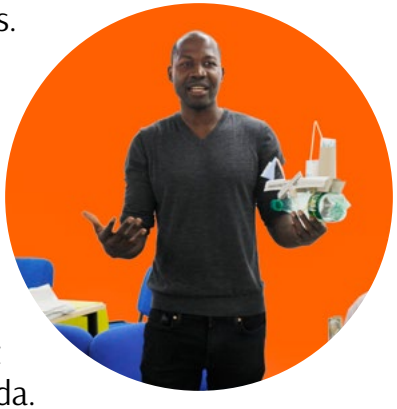

El desembre **Lafede.cat va reunir-se amb la Coordinadora d'ONG de Girona per conèixer com treballen amb persones i col·lectius migrants**, així com per explicar com s'està treballant des de Lafede.cat.

A més, l'Eix de migracions ha prioritzat la realització d'un mapa per identificar els serveis públics i actors socials que intervenen en l'àmbit de les migracions i s'adrecen a la població migrant recentment arribada. El mapa vol ser un instrument per a la detecció de mancances i la definició d'estratègies socials i polítiques, així com una eina d'informació i sensibilització per a la federació.

Eix de Pau i NoViolència

Hem creat el Grup de treball de Palestina

Es crea al setembre arran d'una demanda de l'Assemblea General de juny i ha decidit elaborar el seu pla de treball a partir d'una diagnosi de les necessitats de les entitats en relació a l'enfocament a la **garantia de drets del poble palestí**, i a la seguretat del personal a terreny, expatriat i de les contraparts.

L'Eix també ha proposat les candidatures a la renovació de la junta de l'ICIP.

Eix de Comunicació

Hem convocat dues edicions de la beca devreporter en el marc del projecte europeu Frame, voice, report!

Lafede.cat forma part d'un consorci de plataformes estatals i regionals de 7 països, a través del qual gestiona el projecte europeu Frame, Voice, Report! El 2018, la federació va convocar **la tercera i quarta edició de la Beca Devreporter, dotades amb 240.000 euros cadascuna**. La valoració dels projectes consta de dues fases. Els projectes que superen la nota de tall de la fase tècnica, passen a ser valorats per un jurat multidisciplinari, format per representants d'administracions, d'entitats, d'universitats, i de periodistes, que emeten el veredicte final.

La 3ª edició de la beca es va presentar a l'abril en un acte celebrat al Museu Marítim de Barcelona, amb la presència d'entitats i periodistes becats en edicions anteriors van compartir la seva experiència, com el periodista salvadorenc Óscar Martínez davant de 102 persones. A aquesta edició es van presentar 39 projectes de 48 entitats i han resultat becats **12 projectes de 15 entitats** (11 federades i 4 no federades). El mes de novembre va tenir lloc la primera reunió de les organitzacions i periodistes becats per compartir els seus projectes.

La 4ª edició es va fer pública el mateix mes de novembre a la seu de Lafede.cat i va introduir algunes novetats com la posada en marxa d'una pàgina web pròpia que permetrà recollir també els treballs becats. Durant la presentació es va poder veure una exposició que va ser fruit de la beca del 2016. En tots els països **les beques i ajuts convocades en el marc del projecte europeu Frame, Voice, Report! es van concebre no només com una transferència de fons sinó com un procés d'aprenentatge.** Per aquest motiu, la federació va realitzar 15

(1) Acte de presentació de la 4a edició de la beca Devreporter, 29 de novembre.
(2) 2ª trobada internacional Frames, Voice, Report a Lafede.cat, 21 de febrer de 2018.

reunions amb les organitzacions no becades el 2018 per tenir una devolució i traslladar les recomanacions del jurat.

Hem treballat per millorar la comunicació de les entitats

El 13 de novembre es va coorganitzar al Col·legi de Periodistes el debat «Es pot canviar el món mirant la tele. Despertar consciències i construir imaginaris més enllà de la informació». El debat s'emmarca en dins d'un programa conjunt d'ECAS, Lafede.cat i el Col·legi per **repensar la comunicació de les causes socials, i en aquesta ocasió es va reflexionar sobre com introduir l'agenda social a les sèries de ficció i programes d'infoentreteniment.** Al novembre vam col·laborar en qualitat d'assessors i participants en la jornada sobre "Aplicació de les TIC en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament i l'ajuda humanitària", i al desembre com a jurat al Festival EFIC de comunicació transgressora, canvi social i eficàcia cultural, de la Universitat Jaume I.

Hem analitzat els canals de comunicació de la federació

Durant el 2018 es va fer una enquesta en línia a les entitats de l'Eix de comunicació sobre les diferents eines comunicatives de la federació i la valoració mitjana va ser d'un 8 sobre 10. Les demandes de millora es van concentrar en la **necessitat de visibilitzar més la feina de les entitats federades i en temes de disseny**. Es van presentar també els resultats i recomanacions d'un informe d'auditoria de la web, el butlletí Intercom i les xarxes socials de la federació encarregat a finals del 2017. L'objectiu de l'auditoria era **conèixer millor el perfil del públic que segueix a la federació i disposar d'eines i estratègies per incrementar el nivell de visibilitat de la federació i les entitats federades**. Durant el procés d'anàlisi es va millorar el web per facilitar la seva anàlisi i es van implementar alguns primers canvis pel que fa als continguts. La resta de canvis es faran de manera progressiva durant el 2019 a l'estructura de la web i a l'estratègia de continguts caldrà fer coincidir amb els nous eixos de treball de la federació, i amb la demanda de les entitats de què les seves activitats tinguin més visibilitat.

Reunió de l'Eix de Comunicació, 3 d'octubre de 2018.

La comunicació en xifres

Comunicació Interna - Breus Interns

49 butlletins a **440** adreces electròniques

36,5% de mitjana d'obertura **9,9%** més respecte a l'any anterior

Els més consultats: anunci de convocatòries de l'ACCD, nou govern català, convocatòria d'Assemblea General i entrevista a Montse Pineda sobre el Protocol d'abordatge de violències sexuals en el marc del 25N.

Comunicació externa:

Web i xarxes socials

66 notícies dos menys respecte el 2018

90.903 visites 7'25% menys que l'any passat.

Les notícies de 2018 més visitades han estat sobre la II trobada d'experiències educatives: "Canviar l'escola per canviar el món" (1.652), la V fira d'entitats de Voluntariat Internacional (1.252), la presentació pública de la Beca Devreporter (893) i la convocatòria de la manifestació 15 d'abril (878).

Twitter
11.257
+ 1.320 seguidors
- 11,73% més

Facebook
2680
+ 359 més arribant

Youtube
2 vídeos
Poc èxit del canal
354 visualitzacions del vídeo resum de la II Trobada Canviar l'escola per canviar el món

L'Intercom
L'agenda de la Justícia Global

48 butlletins setmanals • arriba a 3.986 persones 4% + respecte al 2017

642 articles 245 han estat publicats des del Punt d'Informació i 403 per entitats

95 entitats el doble respecte al 2017 el 84% de les entitats federades, tenen usuari i contrasenya.

Gabinet de premsa

7 notes de premsa 13 notes - respecte al 2017 • 72 impactes de premsa • 10 impactes + respecte al 2017

Els temes que **més interès informatiu** han generat han estat aquells relacionats amb l'actualitat política catalana: commemoració de l'1 d'octubre (15 impactes) i presentació del manifest "Drets i llibertats" (13 impactes).

La directora de Lafede.cat, Pepa Martínez, s'ha incorporat a les tertúlies de Catalunya Ràdio durant aquest any a partir d'una primera intervenció com a representant de la plataforma Espai Democràcia i Convivència.

Eix de Justícia ambiental

Hem identificat referents de la justícia climàtica

Durant el primer semestre, s'elabora un mapa sobre la justícia ambiental mitjançant dues recerques (elaborades per l'estudiant en pràctiques, Júlia Rivas) que responen a la necessitat de la federació: identificar discursos existents de la justícia ambiental i climàtica, d'un costat, i de l'altre, fer una primera aproximació als actors i entitats a partir dels discursos identificats. Lafede.cat també s'ha adherit a la Marxa pel clima, participant en les primeres reunions de preparació i sumant-se a la Marxa el 10 de novembre.

Xarxes i plataformes

Lafede.cat també fa incidència social a través de xarxes i plataformes amb altres entitats per tal de difondre i construir col·lectivament el concepte de Justícia Global.

Hem col·laborat amb la Plataforma Pobresa Zero - Justícia Global a Catalunya

El 27 de febrer va presentar una queixa al Síndic de Greuges perquè fes seguiment del compliment de drets fonamentals i donés continuïtat a l'actuació d'ofici que va obrir després de reunir-se amb la Plataforma l'octubre de 2017, i recollir les seves reclamacions. La plataforma s'ha anat reunint mensualment a la seu de la federació per preparar i organitzar l'acte de la campanya del 2018, que es va realitzar el 16 d'octubre a la seu del Síndic sota el títol: "L'alimentació, un dret vulnerat? Polítiques alimentàries contra la pobresa i les desigualtats". El manifest d'enguany es va titular "Drets vulnerats, pobresa cronificada i desigualtats en augment".

Hem mantingut la presència als espais estatals del sector

Com a membre de la Coordinadora d'ONGD d'Espanya, la federació ha participat en les tres reunions de la Xarxa de Coordinadores Autonòmiques. Lafede.cat també ha participat a la

Acte pobresa zero, 27 de febrer de 2018.

trobada del Quòrum Global que es va celebrar del 19 al 21 d'octubre a Màlaga i que va ser impulsada, entre d'altres actors, per la Coordinadora d'ONGD d'Espanya. Amb una participació de més de 300 persones de diferents moviments socials, col·lectius i ONG, es van abordar sis grans temes: governança i democràcia; territoris vius; alternatives econòmiques; convivència i diàleg; sostenibilitat global i cures; dignitat compartida.

Lafede.cat i la Coordinadora d'ONGD d'Espanya comparteixen comunicats i posicionaments quan ho consideren necessari per ampliar la seva difusió. El mes de maig es va publicar un comunicat conjunt sobre el desviament de fons de la Diputació de Barcelona.

Foto família del Quòrum Global, Màlaga. 19 al 21 d'octubre de 2018.

4. Gestió econòmica

4.1 Gestió dels ingressos

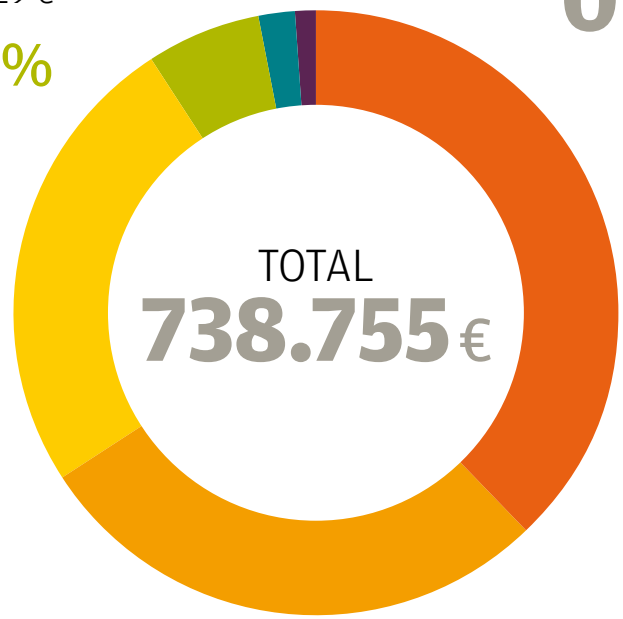

Quotes espai Erasme de Janer
1.503,01 €
2 %

Diputació de Barcelona
7.385,00 €
1 %

Altres
2.286,35 €
0 %

Quotes entitats federades
45.183,29 €
6 %

UE Projecte: Frame Voice Report!
278.793,35 €
38 %

Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament
183.229,50 €
25 %

Ajuntament de Barcelona
210.374,50 €
28 %

Lafede.cat es finança principalment a través de convenis amb les **administracions catalanes, un projecte europeu i les quotes de les entitats. Enguany els ingressos ha estat un total de 738.755 €.**

Quant al conveni amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament ha suposat un ingrés de 165.000 € al 2018, incrementat en 15.000 € amb relació a l'any anterior per l'encàrrec d'una avaluació dels darrers quatre anys d'activitats de la federació, que s'iniciarà en el primer trimestre de 2019. A més, el 2018 s'ha executat la pròrroga sol·licitada de 29.970,86 € del conveni del 2017. El total executat d'aquest conveni suma 183.229,50 €, i resten pendents d'executar al 2019, 11.741,36 €.

Pel que fa al conveni biennal amb l'Ajuntament de Barcelona El 2018 es renova per 420.000 € el corresponent als anys 2018-2019, dels quals s'executen 210.374,50 €.

Aquest any es normalitza la relació amb la Diputació de Barcelona i es signa un nou conveni 2018-2019 per un import de 32.845,25 €, dels quals s'executen durant l'any 7.385 €.

L'1 de desembre de 2017 es van ingressar 330.884 € corresponents al projecte europeu Frame, Voice, Report!, dels que es van executar 278.793,35 € el 2018. La resta s'executarà el 2019.

En relació a les quotes de les entitats federades, el 2018 s'han recaptat 45.183,29 €, que suposa un increment del 27% respecte al 2017, i del 8,6% respecte al 2016. Aquest augment es pot explicar d'una banda per la incorporació de set entitats a la federació, i de l'altre en una **millora en el compromís de les entitats en el compliment de les seves obligacions**. Tot i això, encara hi ha un gruix d'entitats federades que lliuren la documentació (memòries, balanços) fora del termini estipulat dels Estatuts (30 de juliol), fet que comporta que aquests ingressos no s'imputin dins l'any vigent.

Per segon any consecutiu les entitats usuàries de l'Espai Erasme de Janer cobreixen totes les despeses generades. Enguany els ingressos per les quotes han suposat un total de 11.503,01 €, que junt amb la plena ocupació de l'espai han contribuït a l'autofinançament de l'espai.

4.2 Gestió de les despeses

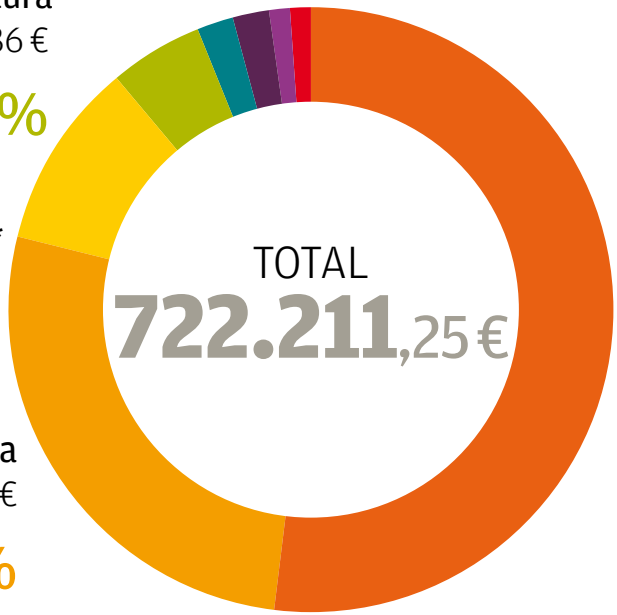

Donacions
11.916,00 €
1,65 %

Despeses espai entitats Erasme Janer
12.823,88 €
1,78 %

Subministraments
8.277,16 €
1,15 %

Reparacions i conservacions
5.096,32 €
0,71 %

Despeses en estructura**
38.790,86 €
5,37 %

Despeses realitzades en activitats*
69.050,88 €
9,56 %

Sous i salaris
372.934,27 €
51,64 %

Beques en cascada
192.000,00 €
26,59 %

ALTRES

Material fungible i fotocopiadores
3.386,38 € **0,47 %**

Amortització immobilitzat
2.825,41 € **0,39 %**

Quotes altres plataformes
3.514,00 € **0,49 %**

Lloguers
400,28 € **0,06 %**

Serveis bancaris
562,29 € **0,08 %**

Assegurances
633,52 € **0,09 %**

Les despeses del 2018 sumen un total de 722.221,25 €. D'un costat les que corresponen a activitats han doblat el seu import, passant de 32.513,18 € al 2017, a 69.050,88 € el 2018. Això s'explica perquè, a més de les activitats pròpies dels convenis, aquest any s'han de sumar les executades dins del projecte europeu (com la despesa de l'avaluació externa dels projectes, viatges, estades i publicitat). El 2018 també es van atorgar les beques DevReporter dins el projecte europeu Frame, Voice, Report! per un import de 192.000 € (els 48.000 restants del 240.000 € s'executaran el 2019).

Pel que fa a sous i salaris, el 2018 la federació (i complint amb el compromís aprovat el 2016 d'incrementar anualment l'IPC i d'assolir el 25% més el 2019) ha aplicat un augment d'un 8,94%. En total, el 2018 hem **assolit un increment salarial acumulat del 15,64% i queda pendent un 9,36%**. L'augment en la partida de sous respecte al 2017 també s'explica pels moviments de personal que hi ha hagut durant l'any (noves contractacions i augment de jornades).

La resta de partides han tingut lleugeres variacions, inferiors al 5%. Dins la partida «quotes a altres plataformes» destaca l'aposta per una economia social i solidària, i per la seva contribució a plataformes i xarxes (Lafede.cat és sòcia de la Coordinadora d'ONGD d'Espanya, Pangea, Sinergia CRM, Taula Catalana per Colòmbia, diari Crític i La Directa).

4.3 Balanç anual

Com l'any anterior, **la valoració comptable general es pot considerar positiva**. Tot i l'increment d'un 27% en l'ingrés de les quotes de les entitats, el 94% del pressupost depèn de finançament públic. Es valora molt positivament la renovació del conveni biennal amb l'Ajuntament de Barcelona; que l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament consolida el seu compromís augmentant en 15.000 € el conveni; i que es normalitza la relació amb la Diputació de Barcelona amb un nou conveni de 32.845,25 €. A més el projecte europeu Frame, Voice, Report! permet beneficiar a les entitats becades durant els propers 2 anys, i alhora contribueix a l'estabilitat econòmica de la federació.

Lafede.cat • Organitzacions per a la justícia global

C. Tàpies, 1-3, 08001 Barcelona • Tel. 93 442 28 35 • informacio@lafede.cat • www.lafede.cat